

LA INFANTESA DE JESÚS, DE J.M. COETZEE

El mes de desembre hem compartit les prèvies nadalenques amb una enigmàtica novel·la de J.M. Coetzee, el premi Nobel que ja ens havia fet gaudir anteriorment de la seva literatura. La interpretació d'aquesta narració ens ha dut de corcoll individualment i, el dia de la xerrada mensual, col·lectivament. Quina significança vol donar l'autor a aquesta al·legoria?

Tenint en compte que tota interpretació és possible perquè ni els personatges, ni els indrets, ni l'argument, duen cap lligam antropològic, geogràfic ni històric concret, ens hem agafat al títol. Hi ha una certa dicotomia entre l'experiència lectora i els estudis literaris: el títol acostuma a ser el nucli que l'escriptor vol assenyalar en la seva obra, acostuma a ser el vector que l'autor escull per assenyalar allò que per a ell és l'essència del seu relat. Els lectors, quan comprem intuïtivament, ens podem deixar atraure pels títols però poques vegades fem la reflexió sobre el que l'autor ens ha volgut subratllar a través d'ells. Així doncs, en aquesta ocasió el títol ens fa de salvavides per donar una interpretació agosarada a la novel·la.

L'ambient descrit és una mena de llimbs: les persones, totes immigrants (totes les ànimes que arribem a la Terra ho seriem?), arriben a una població –Novilla– on els és atorgada feina, casa, menjar, estudis segons allò que els interessi. Una situació ideal si no fos que percebem, pel contrast amb el personatge que condueix el fil argumental, que han eliminat el desig i, amb ell, l'accés a millorar condicions de vida individuals i col·lectives. A més, tots aquests personatges, en arribar a Novilla, pateixen una total amnèsia respecte les seves vides anteriors. Només a Simon no li passa i, per això, posa en dubte aquest “benestar feliç” de la resta de la població immigrant.

Simon arriba a Novilla amb un nen que ha quedat sol durant el viatge amb vaixell fent-li de pare putatiu. S'autoimposa com a missió trobar la seva mare que sap que reconeixerà quan la vegi malgrat que no l'ha coneguda mai. I efectivament quan es troba amb la Inés li donarà el nen que du per nom David.

Aquest nen té un comportament estrany: diu frases –sentències– que són totalment alienes a la seva edat, fracassa a l'escola perquè no accepta el modelatge que li volen fer, domina la “mare” que l'adora i té encisat el “pare” que només viu per aconseguir la felicitat de David. D'aquesta manera, pel nen, els dos adults (sense cap relació entre ells) modifiquen absolutament les seves vides per satisfer les necessitats de David arribant al punt d'abandonar-ho tot i començar un pelegrinatge cap a una “nova vida” –tal com la defineix l'infant– que volen començar al poble d'Estrellita (atenció al topònim!). En aquesta marxa, David renuncia al seu nom, deixa clar que Simon i Inés l'estimen però no són els seus pares i encisa un rodamón, de nom Juan, que decideix acompanyar-los en el seu viatge. El nen mentrestant pontifica amb frases com “Jo no tinc mare ni pare. Només sóc.” En la relació amb la resta de nens es diu “El que vaig veure va ser un nen dolç, molt sincer, molt directe, sense cap por de parlar dels seus sentiments. [...] Vaig veure amb quina rapidesa es guanyava el cor dels altres nois, especialment dels més grans. Fins i tot dels

més durs. No exagero si dic que l'adoraven. Volien convertir-lo en la seva mascota.”

Penso que Coetzee ha elucubrat com seria Jesús d'infant: quin tipus de nen seria, com es comportaria batallant entre ser un nen normal i mortal i ser un fill de Déu amb una missió encomanada... En quin moment se li faria conscient la seva missió a la Terra? Quin equilibri seguiria la immensitat del coneixement que duia innat amb la creixença biològica del seu cervell i del seu cos? Què ens vol dir Coetzee amb el retrat d'aquella població conformada però esclava de Novilla? I amb el metge que no vol seguir el periple del nen perquè prefereix quedar-se a la seva vida desenvolupada a la població d'Esperanza?

Benvinguts als relats que fan que el cervell no es quedi aturat força dies després d'enllestir la seva lectura...

Bon Nadal!
Muntsa Farré